

Purvīša balvai 2015. gada ceturtajā ceturksnī nominēti

Arturs Bērziņš, Maija Kurševa un Krista Dzudzilo

Izvērtējot izstādes un mākslinieku darbus, kas notikuši laika posmā no 2015. gada 1. oktobra līdz 31. decembrim, Purvīša balvas ekspertu darba grupa balvai, kas tiks pasniegta 2017. gada februārī, ir nominējusi trīs mākslinieku darbus:

Arturu Bērziņu par personālizstādi “Attēldarbi” galerijā “Māksla XO” (17.12.2015.-19.01.2016.)

Nominācijas pamatojums: “Arturs Bērziņš analizē, burtiski preparē pa daļām, kāpēc mēs redzam tā, kā mēs redzam. Ar ko atšķiras skatīšanās vakar no skatīšanās šodien, kā atšķiras attēli atkarībā no skatīšanās tehnikas un apstākļiem. Bērziņš grib saprast pasauli. Viņš domā par pasauli caur saviem nelielajiem zīmējumiem uz koka dēļīšiem, kur attēloti Latvijā ierasti ainaviski motīvi. Un, protams, vienkārši tas nav. Par to liecina tas, ka jau pagātnes dižie filosofi, kuru traktātu citātus mākslinieks iekļāvis savos darbos, neatlaidīgi nodarbojušies ar šo problēmu. Izstādes veiksmē, ka koncepcija pilnībā sakļaujas ar tās formu. “Pilnīga” ainava tiek pamazām izģērbta līdz koka skeletam, un pārsteidzošā veidā tas veido perfektas un pareizas pilnības iespaidu,” stāsta mākslas zinātņu doktore, LNMM 20. gs. 2. puses – 21. gs. kolekciju un zinātniskās izpētes nodaļas „Arsenāls” vadītāja Elita Ansons.

“Arturs Bērziņš šajā izstādē jaunā līmenī demonstrē savu tehniku. Tā šoreiz ir salikta, proti, zīmēja zīmējums uz koka dēļīšiem un... – filozofisku tekstu lasīšana un refleksija par tiem. (Tehnikas otro sastāvdaļu, piebildīšu, reti kurš mākslinieks ir apguvis.) Zīmējumi nav ilustrācijas filozofiskām (Platona, Aristoteļa... Vitgenšteina) teorijām – zīmējumi ir filozofiska domāšana ar vizuālās izteiksmes līdzekļu palīdzību. To varētu pateikt arī ar paradoksa palīdzību: Kants varētu nonākt pie savas teorijas par telpu kā tikai mūsu uzskates jeb vērojuma (*Anschauung*) formu, skatoties uz vienu no Artura Bērziņa zīmējumiem šajā izstādē, taču, būdams ģeniāls domātājs, izdarījis to neatkarīgi un pirms Bērziņa,” izvēli skaidro Latvijas Mākslas akadēmijas asociētais profesors Jānis Taurens.

“Mākslinieks pats atzīst, ka – līdzīgi muzikāliem skaņdarbiem – šī izstāde, kuras partitūra ir attēls, ir par interpretācijām un intonācijām. Manuprāt, šai darbībā autors ir sasniedzis apbrīnojamu

vieglumu un virtuozitāti, keidžisku asprātību, caur kuru teksti un attēli ir dekonstruēti un atkal salikti jaunās, intriģējošās skaņu kombinācijās,” papildina kuratore un mākslas kritiķe Ieva Astahovska.

Maiju Kurševu par darbu “Dzīvesprieks” izstādē “Lielāks miers, mazāks miers” Latvijas Dzelzceļa vēstures muzejā (7.10.–15.11.2015.)

Nominācijas pamatojums: “Kustīga attēla siena, kuras priekšā vēl citi kustīgi un statiski attēli. Realitātes fragmenti un formu spēles, kuru kustība nekur tā arī nevirzās. It kā kaut kas vispārīgs, abstrakts vai tieši otrādi – detalizēts, pārāk konkrēts. Pārstāstīt (pat prātā), kas tieši tas ir, šķiet vai nu neiespējami vai muļķīgi. Vai paskaidrot racionāli, ko redzamais nozīmē – vēl neįēdīgāk. Tomēr par spīti – vai tieši otrādi, šis nenotveramības dēļ – šis darbs manā uztverē nostrādā ar magnētisku reakciju. Arī savā ziņā kustību, kurā ir kaut kas pievelkošs un atgrūdošs vienlaikus. Mēģinājumā šo “kaut ko” noformulēt izpalīdz autore pašas komentārs darba anotācijā, ka tas ir par nemieru kā eksistences stāvokli. Droši vien tāpēc, ka tik personīgs, tas spēj pietuvināti norezonēt arī manī kā skatītājā,” izvēli pamato Ieva Astahovska.

Kristas Dzudzilo videoinstalāciju “Skaidrība” izstādē “Džemma90” Mākslas stacijā “Dubulti” (16.10.–05.12.2015.)

Nominācijas pamatojums: “Laikā, kad tēls vairs nav visuvarens mākslas instruments, Krista Dzudzilo ir radījusi, var teikt, paraugtēlu - metaforu, kas interpretējama daudzveidīgi un pretēji: kā žanra aina vai kā sakrāls rituāls, kā dokumentāls sižets vai kā fikcija, kā atkārtojumu konceptualizejoša cilpa vai kā poētisks *Fluxus*. Universālā nozīmju atbilstība iedvesmo tulkot šo tēlu skurbinošā mākslas iedabas apbrīnā,” izvēli skaidro mākslas zinātniece un kuratore Inga Šteimane.

Kopumā eksperti šajā periodā nominācijām izvirzīja desmit mākslas notikumus, tai skaitā:

- ✦ Rasas Jansones izstādi “Sīkais” Mūkusalas Mākslas salona Mazajā zālē (7.10.–14.11.2015.)
- ✦ Ingunas Skujas un Melisas Breidenas izstādi “Pazaudēts un atrasts” Mākslas muzejā “Rīgas Birža” (10.10.2015.–10.01.2016.)
- ✦ Raida Kalniņa personālizstādi „Izlaušanās. Pazudušais bruņinieks” galerijā „427” (01.10.–13.11.2015.)
- ✦ Ievas Iltneres gleznu “Zviedru galds” no personālizstādes “Bābele” galerijā “Māksla XO” (17.09.–20.09.2015.)
- ✦ Darjas Meļņikovas darbu „Room 3. Follow me” izstādē „Lielāks miers, mazāks miers” Latvijas Dzelzceļa vēstures muzejā (7.10.–15.11.2015.)

Purviša balvai 2015. gada ceturtajā ceturksnī nominēti

Arturs Bērziņš, Maija Kurševa un Krista Dzudzilo

- ✦ Kristapa Ģelža personālizstādi "19112015" galerijā "Māksla XO" (9.11.–15.12.2015.)
- ✦ Ievas Ozoliņas filmu "Mans tēvs baņķieris"

* Par šīs nominācijas atbilstību Purvīša balvas nolikumam ekspertu vidū bija ilgas un asas diskusijas, ekspertiem arī paužot uzskatu, ka tās izvirzīšana neatbilst nolikumam ne pēc būtības, ne pēc formālajiem uzstādījumiem, tomēr eksperti nolēma respektēt nomināciju izvirzījušās ekspertes viedokli un atstāt šo nomināciju sarakstā.

EKSPERTI 2015. – 2016. GADĀ

No 2014. gada 8. decembra līdz 2016. gada decembrim Purvīša balvas ekspertu darba grupā darbojas mākslas zinātņu doktore, LNMM 20. gs. 2. puses – 21. gs. kolekciju un zinātniskās izpētes nodaļas „Arsenāls” vadītāja, Elīta Ansonē, mākslas zinātniece un kuratore Inga Šteimane, mākslas kritiķis Vilnis Vējš, filosofijas doktors, Latvijas Mākslas akadēmijas asociētais profesors Jānis Taurens, mākslas zinātniece Aiga Dzalbe, mākslas zinātniece, LNMM Krājuma darba vadītāja Daina Auziņa un lektore, kuratore un mākslas kritiķe Ieva Astahovska.

PURVĪŠA BALVA

Purvīša balva dibināta 2008. gada sākumā un tiek pasniegta reizi divos gados. Pirmo Purvīša balvu 2009. gadā saņēma Katrīna Neiburga par videodarbu „Solitude”. Par otrās Purvīša balvas laureātu 2011. gadā kļuva mākslinieks Kristaps Ģelzis par personālizstādi „Varbūt”. Trešo Purvīša balvu 2013. gada februārī ieguva Andris Eglītis par personālizstādi „Zemes darbi”, bet ceturtais Purvīša balva 2015. gadā tika pasniegta Miķelim Fišeram par personālizstādi „Netaisnība”.

Purvīša balvas konkursu vizuālajā mākslā organizē Latvijas Nacionālais mākslas muzejs sadarbībā ar muzeja patronu SIA „Alfor”. Purvīša balvas īstenošanā līdzdarbojas biedrība „Mākslas platforma”, kultūras projektu aģentūra INDIE un aģentūra „P.R.A.E. Sabiedriskās attiecības”.

Projektu atbalsta: SIA „Alfor”

ATTĒLI PRESEI PIELIKUMĀ

- 1) ARTURA BĒRZIŅA personālizstāde “Attēldarbi” galerijā “Māksla XO” (17.12.2015.-19.01.2016.), publicitātes foto.
- 2) MAIJAS KURŠEVAS darbs “Dzīvesprieks” izstādē “Lielāks miers, mazāks miers” Latvijas Dzelzceļa vēstures muzejā (7.10.–15.11.2015.), publicitātes foto.

Purvīša balvai 2015. gada ceturtajā ceturksnī nominēti

Arturs Bērziņš, Maija Kurševa un Krista Dzudzilo

3) KRISTA DZUDZILO videoinstalācija "Skaidrība" izstādē "Džemma90" Mākslas stacijā "Dubulti" (16.10.–05.12.2015.), foto autore: Katrīna Ģelze.

Preses materiālu sagatavoja:

Natalija Sujunšalijeva
Latvijas Nacionālā mākslas muzeja
Preses centra vadītāja
T: (+371) 67 357527, F: (+371) 67 357520
E: pr.service@lnmm.lv, I: www.lnmm.lv
Twitter: www.twitter.com/lnmm_muzejs

Papildu informācija:

Evija Ercmane
„P.R.A.E. Sabiedriskās attiecības”
GSM: (+371) 29118014
E: evija.ercmane@prae.lv